

Prezes Państwowej Agencji Atomistyki

DBJ.4101.6.2022.17

Warszawa, 26-09-2025 r.

**Narodowe Centrum Badań Jądrowych
ul. Andrzeja Sołtana 7
05-400 Otwock**

DECYZJA

Na podstawie art. 35a ust. 14 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 1277, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą – Prawo atomowe”, oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572, z późn. zm.),

nakładam na Narodowe Centrum Badań Jądrowych z siedzibą w Otwocku obowiązek wprowadzenia w obiekcie jądrowym zmian dotyczących ochrony przeciwpożarowej reaktora badawczego MARIA poprzez:

- 1. zainstalowanie automatycznych systemów gaśniczych w miejscach, gdzie istnieje ryzyko pożaru mogącego zagrozić infrastrukturze krytycznej, czyli systemom oraz elementom konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego, mającym istotne znaczenie ze względu na bezpieczeństwo jądrowe i ochronę radiologiczną, w terminie do 31 grudnia 2027 roku;**
- 2. wydzielenie stref pożarowych pomiędzy redundantnymi systemami zasilania awaryjnego w terminie do 31 grudnia 2027 roku.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 35a ust. 14 ustawy – Prawo atomowe, Prezes Państwowej Agencji Atomistyki (dalej: Prezes PAA) nakłada na jednostkę organizacyjną wykonującą działalność związaną z narażeniem, polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego, w drodze decyzji administracyjnej, obowiązek wprowadzenia zmian w obiekcie jądrowym lub jego funkcjonowaniu, jeżeli konieczność wprowadzenia takich zmian wynika z analizy krajowego sprawozdania z przeglądu określonych aspektów technicznych i organizacyjnych związanych z funkcjonowaniem obiektów jądrowych, przeprowadzonej z udziałem przedstawicieli organów dozoru jądrowych państw członkowskich Unii Europejskiej oraz, w charakterze obserwatora, przedstawicieli Komisji Europejskiej.

Konieczność wprowadzenia zmian, o których mowa w niniejszej decyzji, wynika z analizy krajowego sprawozdania „National Assessment Report of Poland - Topical Peer Review 2023 - Fire Protection”, przeprowadzonej na podstawie art. 35a ust. 13 ustawy – Prawo atomowe. Krajowe sprawozdanie zostało opracowane, zgodnie z art. 35a ust. 12 ustawy – Prawo atomowe, na podstawie raportu z przeglądu wykonanego przez Narodowe Centrum Badań Jądrowych (NCBJ) zgodnie z decyzją Prezesa PAA z dnia 8 września 2022 r. (znak: DBJ.4101.6.2022.2). Opublikowany przez ENSREG (European Nuclear Regulators Group) w czerwcu b.r. raport „2nd Topical Peer Review Summary Report „Fire Protection” (TPR II) – <https://www.ensreg.eu/eu-level-reports-tpi-ii> – zawiera m.in. wyniki analizy krajowego sprawozdania Polski. Analiza ta wykazała konieczność poprawy bezpieczeństwa pożarowego reaktora badawczego MARIA w kluczowych obszarach, w związku ze stwierdzeniem braku automatycznych systemów gaśniczych i braku wydzielenia stref pożarowych pomiędzy redundantnymi systemami zasilania awaryjnego (UPS i generatory diesla).

Automatyczne systemy gaśnicze powinny zostać wprowadzone przede wszystkim tam, gdzie według odpowiednich analiz:

- pożar stwarzałby zagrożenie dla wypełniania funkcji bezpieczeństwa przez systemy, elementy konstrukcji i wyposażenia (SEKW) reaktora MARIA istotne dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej;
- istnieje największe ryzyko wystąpienia pożaru w obiekcie;
- dostęp i prowadzenie akcji gaśniczej, przy użyciu obecnie dostępnych w obiekcie środków, byłyby utrudnione.

Zainstalowanie ww. systemów gaśniczych powinno być poprzedzone analizą pod kątem doboru odpowiednich środków gaśniczych do użycia w automatycznych systemach gaśniczych tak, aby ich ewentualne uszkodzenie lub działanie (uruchomienie automatyczne wywołane pożarem, lub przypadkowe – np. spowodowane awarią) nie stwarzało dodatkowego zagrożenia dla wypełniania funkcji bezpieczeństwa przez SEKW.

Z kolei brak odpowiedniego wydzielenia stref pożarowych pomiędzy redundantnymi systemami zasilania awaryjnego stanowi poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa obiektu. Może on doprowadzić, w wyniku rozprzestrzeniania się pożaru, do jednoczesnej utraty niezależnych źródeł zasilania awaryjnego dla kluczowych systemów. Wydzielenie i zabezpieczenie stref pożarowych powinno być poprzedzone analizą pod kątem ograniczania ryzyka rozprzestrzeniania się pożarów i ich skutków oraz umożliwienia skutecznej ewakuacji personelu. Ponadto właściwie zaprojektowane strefy pożarowe powinny przyczyniać się do redukcji ryzyka utraty integralności strukturalnej budynku, poprzez ograniczenie wpływu wysokich temperatur i działania ognia na całość konstrukcji. Dzięki temu możliwe jest zwiększenie odporności pożarowej obiektu, co dodatkowo przekłada się na większe bezpieczeństwo zarówno personelu, jak i infrastruktury krytycznej.

Niniejsza decyzja podyktowana jest względami zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego reaktora badawczego MARIA. Właściwe wprowadzenie automatycznych

systemów gaśniczych i odpowiednie wydzielenie stref pożarowych pozwolą na zminimalizowanie ryzyka pożarów oraz zagrożenia dla bezpieczeństwa obiektu jądrowego. Potrzeba przeprowadzenia określonych powyżej zmian w ochronie przeciwpożarowej obiektu opiera się na najlepszych uznanych praktykach i doświadczeniu międzynarodowych ekspertów w tej dziedzinie oraz wypełnia wymagania dyrektywy europejskiej *Nuclear Safety Directive* 2014/87/EURATOM.

Mając powyższe na uwadze, Prezes PAA dostrzega konieczność wprowadzenia automatycznych systemów gaśniczych oraz wydzielenia dodatkowych stref pożarowych w reaktorze badawczym MARIA. Zmiany te są niezbędne dla skutecznego zapobiegania oraz zwalczania ewentualnych pożarów w obiekcie jądrowym i ograniczania ich potencjalnych następstw, przez co wpływają one na poprawę bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej.

Andrzej Głowacki
Prezes
Państwowej Agencji Atomistyki
/ – podpisany cyfrowo/

Pouczenie:

Strona niezadowolona z decyzji może zwrócić się do Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia doręczenia jej decyzji. Jeżeli strona nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie skargę na decyzję w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji stronie. Skargę wnosi się za pośrednictwem Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki. Wpis od skargi wynosi 200 złotych. Stronie wnoszącej skargę może być udzielone na jej wniosek prawo pomocy obejmujące zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata lub radcy prawnego. Strona, przed upływem terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, może zrzec się prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy do Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki. Z dniem doręczenia Prezesowi Państwowej Agencji Atomistyki oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co oznacza brak możliwości wniesienia skargi na przedmiotową decyzję do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

Otrzymuje:

Adresat

Exemplarz dla:

PAA-DBJ